РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА - REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
КОМИСИЈА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ И ЗАШТИТА ОД ДИСКРИМИНАЦИЈА
KOMISIONI I PARANDALIMIT DHE I MBROJTJES NGA DISKRIMINIMI
Бр.-Nr. 01- 490/1
22. 05. 2026 год.-viti
СКОПЈЕ - SHKUP

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА КОМИСИЈАТА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ И ЗАШТИТА ОД ДИСКРИМИНАЦИЈА ЗА 2026 ГОДИНА

Комисијата за спречување и заштита од дискриминација се стреми да биде двигател на позитивни општествени промени, насочени кон унапредување на суштествената еднаквост, промоција и заштита на човековите права и слободи, како и кон отстранување на сите облици на дискриминација, притоа уживајќи висока доверба кај граѓаните.

Комисијата за спречување и заштита од дискриминација делува како независно, професионално, ефективно и ефикасно, проактивно, транспарентно и достапно тело, кое навремено и одговорно одговара на потребите на граѓаните за заштита, унапредување и промоција на нивните права и слободи.

ВОВЕД

Стратешкиот план на Комисијата за спречување и заштита од дискриминација 2024-2028 година, ги содржи стратешките приоритети и цели кон кои ќе биде насочена работата. Во него се утврдени и мерките преку кои ќе бидат остварени утврдените цели, како истите ќе се дефинираат и постигнат и кои ќе бидат индикаторите за постигнатите планирани цели.

За својата работа и за постигнатите цели, Комисијата изготвува Годишен извештај, кој јавно го објавува, а истиот, согласно законски утврдена обврска го доставува на разгледување до Собранието на Република Северна Македонија.

Комисијата, согласно Законот за спречување и заштита од дискриминација, покрај постапувањето по доставени претставки, има и проактивна улога за подигање на свеста за заштита од дискриминација и промовирање на човековите права.

Комисијата, својата работа ја остварува преку членовите кои се избрани лица, како и преку Стручната служба, која претставува стручна поддршка во нивната работа и која овозможува реализација на утврдените цели.

Согласно Законот за спречување и заштита од дискриминација, Стратешкиот план и стратешките цели, како и утврдените активности за реализација на стратешките цели, Комисијата ја донесе следната Програма за работа за 2026 година:

СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТ 1: Зајакнати интерни капацитети на КСЗД		
Предвидени мерки:	*Појдовна основа:*	*Очекувани резултати:*
• Континуирано учење и надградување на капацитетите на членовите на КСЗД и вработените во стручната служба • Учество на најмалку 5 обуки за јакнење на капацитетите на членовите на КСЗД и вработените во стручната служба за превенција и заштита од дискриминација	• КСЗД нема усвоен план за надоградување на капацитетите на членовите на КСЗД и вработените во стручната служба • Реализирани 6 обуки во врска со превенција и заштита од дискриминација во	• Усвојување на план за активности за јакнење на капацитетите на членовите на КСЗД и вработените во стручната служба • Капацитетите на членовите на КСЗД и вработените во стручната служба се надградени и надградувањето се одвива во континуитет Одржана обука за членовите и Стручната служба на КСЗД (тим билдинг) за унапредување на интерната соработка и на професионалните капацитети
• Континуирано подобрување на базата за поднесување и евиденција на претставки	• КСЗД има форма на електронско пријавување на претставки и систем за водење на статистика на поднесени претставки	• Одржување и подобрување на на софтверскиот систем на управување со дата база за евиденција на претставки

• Одржување и подобрување на електронската архива		• Напредна форма за водење на статистика на поднесени претставки по сите основи на дискриминација
• Континуирана соработка со домашни и меѓународни експерти	• Донесен Правилник за формирање советодавни тела од експерти за одредени специфични прашања поврзани со промоција, спречување и заштита од дискриминација • Објавен јавен повик за пријавување на експерти за учество во советодавните тела • Формирана листа на експерти	• Формирано најмалку 1 (ad hoc) советодавно тело.
• Истражување и анализа на податоци релевантни за работата на КСЗД	• Формирано аналитичко одделение	• Функционално аналитичко одделение • Изготвен најмалку 1 извештај или анализа
• Донесување на конкретни критериуми за следење на работата на членовите	• КСЗД нема утврдени индикатори за следење на работата на членовите	• Утврдени индикатори за следење на работата на членовите
• Јакнење на стручната служба преку реорганизација на работата	• 1 донесена интерна процедура во 2025 година	• Изработена функционална анализа и нова систематизација на работни

		места
• Вклучување на родовата перспектива во внатрешните акти на КСЗД	• Партиципативна родова ревизија	• Родово сензибилизирани најмалку 8 акти
• Изработка на Акциски план за унапредување на родовата еднаквост	• Партиципативна родова ревизија	• Партиципативен процес на изработка
Временска рамка: Континуирано во 2026 година		Финансиски средства: - Буџет - Средства на донатори
СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТ 2: Признаено национално тело за заштита од дискриминација		
Предвидени мерки:	*Појдовна основа:*	*Очекувани резултати:*
• Соработка со Народниот правобранител	• Во 2025 година, реализирана е 1 заедничка активност: работилница за институционална соработка помеѓу КСЗД, НП и Уставен Суд	• Реализирани најмалку 2 заеднички активности за превенција и заштита од дискриминација. • Одржани најмалку 3 (три) заеднички работилници наменети за граѓани, и претставници на локалната самоуправа
• Иницирање соработка во насока на размена на	• КСЗД нема системска соработка со единиците на	• Остварена соработка со локални координативни

податоци и информации од областа на дискриминацијата со телата за еднаквост на ниво на локални самоуправи	локалната самоуправа, како и останатите тела, органи и институции кои работат на локално ниво	тела за заштита од дискриминација • Остварена соработка со најмалку 2 општински комисии за еднакви можности
• Соработка со Државниот завод за статистика и иницирање на потпишување Меморандум за соработка	• КСЗД нема воспоставена институционална соработка со Државниот завод за статистика	• Потпишување на Меморандум за соработка со Државниот завод за статистика
• Соработка со Министерството за образование и наука и иницирање на потпишување на Меморандум за соработка	• КСЗД нема воспоставена институционална соработка со Министерството за образование и наука	• Потпишување на Меморандум за соработка; • Реализирани обуки за наставниот кадар во образовните институции со цел развивање на толеранција и недискриминација кај учениците
• Соработка со приватниот сектор заради поефикасна превенција	• КСЗД нема остварено средби со релевантни организации од приватниот сектор (стопански	• Најмалку 1 остварена средба со стопански комори или здруженија на

• Доставување на иницијатива за заедничка средба и идна соработка со Организација на Работодавачи на РСМ	комори и здруженија на работодавачи)	работодавачи • Спроведена обука со претставници (човечки ресурси, менаџерите) во приватниот сектор со акцент на ЗСЗД, појава на дискриминација при вработување и на работно место и примери на добри практики во промовирањето на еднаквоста.
• Соработка со граѓанскиот сектор заради поефикасна превенција и овозможување на системски промени • Започнување на превентивни активности со Фудбалската Федерација на Македонија со поддршка на УНИЦЕФ и во соработка со МОН	• КСЗД има оставерено соработка со Граѓански организации во неколку области • КСЗД во 2025 година, има спреведена медиумска кампања за превенција и спречување на дискриминација во детски лиги	• Најмалку 3 остварени средби со граѓански организации со кои КСЗД нема остварена соработка и иницирање потпишување на Меморандуми за соработка • Спроведена медиумска кампања во соработка со ФФМ и МОН за спречување на дискриминација,

		зајакнати знаења и свесност кај младите кои тренираат фудбал и играат во младинската лига за значењето на еднаквоста • Доставени „кјуар" кодови за пријавување на дискриминација до сите фудбалски терени каде ФФМ организира натпревари • Дадена подршка (материјали) на училиштата и спортските клубови за организирање на дискусии на темите на дискриминација со цел полесно препознавање на предрасудите и пријавување на дискриминација • Изработен промотивен видео метеријал со пораки за поттикнување на

		еднаквоста
• Соработка со Постојаната анкетна комисија за заштита на слободите и правата на граѓаните и Комисијата за еднакви можности на жените и мажите при Собранието на Република Северна Македонија	• КСЗД има остварено средби со именуваните собраниски комисии, но нема воспоставено системска соработка	• Активна соработка и најмалку 1 заедничка иницијатива со Постојаната анкетна комисија за заштита на слободите и правата на граѓаните и/или Комисијата за еднакви можности на жените и мажите при Собранието на РС Македонија
• Транспарентност за целокупното работење, за расположливиот и потрошениот дел од буџет	• Објавен буџет за 2025 година, завршна сметка за 2024 година	• Објавен буџет за 2026, завршна сметка за 2025, објавени измени на интерни акти, објавен Годишен план за јавни набавки и Годишен план за вработување за 2026 година.
• Реализација на отворени денови на КСЗД во општините каде живеат социјално загрозени и	• Во 2025 година, КСЗД нема реализирано отворени денови	• Најмалку 3 реализирани отворени денови

маргинализирани групи на граѓани		
• Следење на спроведувањето на препораките на КСЗД и подготвување на извештаи врз основа на тие податоци	• КСЗД води внатрешна евиденција и континуирано следење на исполнетост на препораките • Донесен Годишен извештај за работата на КСЗД за 2024 година	• Континуирано следење на исполнетост на препораките преку имплементиран софтверски систем за управување со дата база за евиденција на претставки • Донесен Годишен извештај за работата на КСЗД за 2025 година

СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТ 3: Системско отстранување на дискриминацијата		
Предвидени мерки:	*Појдовна основа:*	*Очекувани резултати:*
• Носење на општи препораки од страна на КСЗД	• КСЗД во 2025 година, донесе 1 општа препорака	• Најмалку три (3) донесени општи препораки
• Поведување судска постапка за заштита од дискриминација од јавен интерес (action popularis)	• Во 2025 година, КСЗД има поведено 1 судска постапка за заштита од дискриминација од јавен интерес (action popularis)	• Поведена најмалку една судска постапка за заштита од дискриминација од јавен интерес (actio popularis)
• Поведување на постапки по допрен глас.	• КСЗД во 2025 година, поведе 4 постапки по службена должност	• Поголем број на поведени постапки по службена должност
• Учество во судски постапки како пријател на судот (amicus curiae) и вмешувач	• КСЗД во 2025 година, учествуваше во 3 судски постапка како пријател на судот (amicus curiae)	• Учество во најмалку 3 судски постапки како пријател на судот (amicus curiae) и/или вмешувач.
• Јакнење на капацитетите и едукација за спречување на дискриминација на институции од јавниот и приватниот сектор	• КСЗД реализираше 6 обуки (НБРСМ) за едукација на спречување дискриминација во 2025 година	• Најмалку 6 реализирани обуки

• Изработка на анализи, тематски извештаи и истражувања за структурни нееднаквости	• КСЗД има изработено 1 тематски извештај за структурни нееднаквости	• Најмалку 1 изработена анализа за структурна дискриминација
• Учество во изработка на закони и политики	• Во 2025 година, КСЗД не беше/беше вклучена во работни групи или друго за изработка на нови закони	• Учество во најмалку две работни група за изработка, измена и дополнување на закони
• Предлог-измени на Законот за спречување и заштита од дискриминација	• Законот нема измени и дополнувања од 2020 година	• Предлог-амандмани согласно Директивите на ЕУ за стандардите за телата за еднаквост
• Усогласување на законите кои содржат одредби за спречување и заштита од дискриминација, а треба да се усогласат со ЗСЗД.	• КСЗД во рамките на дејствувањето на НКТ има мапирано закони чии одредби треба да се усогласат со КСЗД	• Најмалку 1 од мапираните закони е целосно усогласен со одредбите на ЗСЗД
• Фокус на структурни форми на дискриминација и план за застапување по однос на истите	• КСЗД во 2025 година, нема изготвено план за застапување по однос на структурните форми на дискриминација	• Изготвен и усвоен план за застапување по однос на структурните форми на дискриминација
• Спроведување на тематски анализи врз основа на претставките од граѓаните и креирање мерки согласно	• КСЗД нема изготвено тематска анализа	• Изготвени најмалку 2 тематски анализи

наодите		
• Учество во работата на Националното координативно тело за следење на состојбите со недискриминација и реализацијата на законите, подзаконските акти и стратешки документи во оваа област	• Во 2025 година, КСЗД зема активно учество на едната одржана седница на Националното координативно тело за следење на состојбите со недискриминација и реализацијата на законите, подзаконските акти и стратешки документи во оваа област	• Активно учество во работата и седниците на Националното координативно тело за следење на состојбите со недискриминација и реализацијата на законите, подзаконските акти и стратешки документи во оваа област
• Објавување на прирачник за превенција и заштита од дискриминација со примери на дискриминација за лесно препознавање од страна на граѓаните	• КСЗД досега нема изготвено прирачник за превенција и заштита од дискриминација	• Објавен прирачник за превенција и заштита од дискриминација

Временска рамка на реализација:	Извори на финансирање:
Во текот на целата 2026 година	Буџет на РСМ Средства од донатори

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 4: Зголемена јавна свест во однос на начините на превенција и заштита од дискриминација		
Предвидени мерки:	*Појдовна основа:*	*Очекувани резултати:*
• Ажурирање на комуникациската стратегија и комуникациските планови	• КСЗД има донесено комуникациска стратегија	• Ажурирање на Комуникациската стратегија, подготовка на План за реализација на истата, примена на истата во целост
• Постојано ажурирање на веб страната на КСЗД со реализарани активности	• Веб страната на КСЗД непречено и навремено е ажурирана	• Страницата постојано се ажурира согласно активностите
• Редовни соопштенија за медиуми и за социјални медиуми и објавување на информации за состојбата со дискриминација.	• КСЗД ги споделува своите мислења, наоди и препораки и се обраќа до јавноста преку кој било медиум	• Граѓаните се запознаени со работата на КСЗД • Зголемена видливост на активностите на Комисијата
• Учество во телевизиски емисии, утрински програми, дебатни емисии	• КСЗД има остварено соработка со ТВ куќите во делот на јавни настапи	• Најмалку 10 учества на ТВ емисии, утрински емисии, дебатни емисии

• Соработка со уличното списиание "Лице в лице"	• КСЗД нема остварена соработка со уличното списание "Лице в лице"	• Потпишување на договор за соработка за објавување на текстови во весникот и обезбеден простор за промоцоија на комисијата • Обезбедени средства за оваа намена
• Промотивни кампањи	• КСЗД во 2025 година, реализираше една промотивна јавна кампања – настан за промоција на кампањата „1 до 5"	• промотивни кампањи со основните и средните училишта и преземање на мерки за превенција од дискриминација • во периодот февруари - јуни одржување на 20 работилници со стручните служби на градинките, основните и средните училишта
• Промоција на ресурсниот центар на КСЗД	• Креиран Ресурсен центар на КСЗД	• Ставен во функција Ресурсен центар на КСЗД. • Информирање на пошироката стручна јавност за функционлноста на ресурсниот центар и негово пополнување со соосдветни стручни материјали (извештаи,

		трудови, практикуми од областа)
• Воспоставување соработка со Универзитети низ РСМ	• Потпишан Меморандум за соработка со Правниот факултет „Јустинијан Први„ - Скопје	• Потпишани Меморандуми за соработка со најмалку 2 универзитети низ државата • Одржување на обуки за студенти • Организирање на „ден за антидискриминација" на универзитетите
• Продолжување на соработката со проектот „Поддршка на ЕУ за владеењето на правото"	• Подготвени тематски Извештаи	• Промотивни активности подржани од проектот Поддршка на ЕУ за владеењето на правото: - Презентација на филм на тема насилство -Потпишување на меморандум за соработка со Европскиот универзитет во Скопје - Изложба на постери на тема дискриминација во соработка

		со студентите од Европскиот универзитет - одржување на настан „разговори за еднаквост - Организирање на настан „Појадок со новинарите“ -Одржување на Прес конференција (на 8ми март) за презентација на Извештаојот за повеќекратна и интерсекциска дискриминација во областа на работата и работните односи врз Ромките
Временска рамка и реализација: Континуирано во 2026 година		Финансиски средства: Буџет Средства на донатори.

СТРАТЕШКА ЦЕЛ 5: КСЗД остварува значајна улога и соработка на интернационално ниво и иницира ефикасно поврзување и размена на позитивни практики		
Предвидени мерки:	*Појдовна основа:*	*Очекувани резултати:*
• Следење на спроведувањето на меѓународните препораки во областа на заштита од дискриминација • Подигнување на капацитетите на КСЗД во однос на следењето на спроведувањето на меѓународните препораки од областа на заштитата од дискриминација	• КСЗД нема изготвено извештај или стручно мислење за спроведувањето на меѓународните препораки во областа на заштита од дискриминација	• Најмалку еден подготвен извештај или стручно мислење во врска со спроведување на меѓународните препораки во областа на заштита од дискриминација • Подготовка на база со податоци за меѓународните препораки во областа на заштита од дискриминација • Организирање на обуки и размена на искуства со експерти од областа во однос на спроведувањето на препораките • Изработка на Анализа за усогласеноста на КСЗД со директивите 1499/2024 г. и 1500/2024 г. на ЕУ за стандардите за телата за

		еднаквост.
• Воспоставување на соработка со телата за еднаквост од регионот	• КСЗД има воспоставено соработка со телата за еднаквост од регионот, преку размена на искуства и практики на регионалните конференции на телата за еднаквост од регионот.	• Најмалку една остварена средба или студиска посета на тело за еднаквост од регионот
• Придонес во подготовка на национални извештаи за спроведувањето на меѓународните препораки во областа на заштита од дискриминација	• КСЗД не учествувала во подготовка на национални извештаи	• Учество во подготовка на Универзално периодично разгледување на ОН и други тематски извештаи

• Активна соработка со Еквинет	• КСЗД во 2025 година, реализираше 3 активности со Еквинет.	• Повеќе од 3 реализирани активности со Еквинет
• Доставување поднесоци до меѓународни тела за човекови права	• КСЗД во 2025 година, не достави поднесок до меѓународни тела за човекови права	• Најмалку 1 доставен поднесок до меѓународни тела за човекови права
Временска рамка на реализација:		Извори на финансирање:
Во текот на целата 2026 година		- Буџет на РСМ - Донаторски средства